

mere antageligt. I alle konstitutionelle Stater gaar man dog ud fra et Flertalsherredømme, men ganske vist med Beskyttelse for Mindretallet, og nærmere kan man i Virkelighed ikke komme den konstitutionelle Tanke. Det ærede Medlem vil nu imidlertid have et Mindretalsherredømme — det er jo det, vi nu have i Kommunerne, det kan ikke negtes, og det ærede Medlem vil jo holde paa det Bestaaende —, men jeg ser ikke rettere, end at Mindretallet selv efter det foreliggende Lovforslag ikke vil blive prisgivet; Mindretallet vil affurat faa den samme Stilling som Flertallet nu har, nemlig den, at kunne faa indsat et Mindretal i Sogneraadet. Det er ganske vist et Flertalsherredømme, der saa finder Sted i Kommunerne, men dog kun et saadant, hvorved Mindretallet beskyttes. — Det ærede Medlem betonede gjentagne Gange, at der ingen Trang var i Folket til denne Forandring, men Trangen var kun tilstede her i Salen. Jeg troede, at ogsaa vi hørte med til Folket, og at netop det, at Forslaget er fremkommet, netop det, at det vinder en ikke ringe Tilslutning her, er Bevis for, at der er Trang dertil; thi hvad Andet sidde vi her for, end for at udtale Folkets Trang? Naar det ærede Medlem altsaa siger, at der ingen Trang er, pa er dette kun hans Erfaring; men vor Erfaring gaar den modsatte Vej og siger os, at der er megen Trang tilstede. Jeg tror, vi have Ret til at udtale, at en saadan Trang er tilstede. (Vint her: Hvad sidde vi her ellers for?) Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds siger: Hvad ere vi her ellers for, og jeg indrømmer naturligvis, at vi ere her netop for at udtale Folkets Trang. — Det ærede Medlem for Aarsens (N. Andersen) sagde igaar, at jeg talte, som om mine Anskuelse vare useilbarlige. Det har jeg aldrig givet mig Mine af selv at antage, men der var derimod Noget, som vel kunde give mig Anledning til at sige, at der i den Maade, hvorpaa denne Udtalelse fremkom fra det ærede Medlem, var Noget, som antydede en vis Overlegenhed, der vel kunde give Grund til at tale om Useilbarlighed. Nei, noget Sigt har jeg aldrig villet bilde mig ind at være i Besiddelse af; jeg er tværtimod altid

iede til at lade mig overbevise, ogsaa af det ærede Medlems Foredrag og Belæring. — Der er fremdeles talt om Fattiggaarde, men jeg veed ikke rigtigt, i hvilken Forbindelse det staar med det foreliggende Forslag. Jeg er imidlertid overbevist om, at hvis dette Forslag skulde føre til, at vi ingen Fattiggaarde fik, vilde jeg være tilbøielig til at stemme imod det; thi jeg anser Fattiggaarde for at være et Gode, idet de bidrage til at faa Folk til at anspænde deres Kræfter for at ernære sig selv og til at komme Folk tilhjælp paa en rimelig Maade. Jeg tror nu netop, at dette Forslag kunde være til Gavn i saa Henseende; thi det er muligt, at Folk, der som Gaardmændene leve, saalangt horte fra dem, der komme paa Fattiggaardene, ikke have et saa praktisk Blik for, hvorledes disse Anstalter skulle ledes og indrettes, medens de, der ikke staa saa fjernt fra dem, vel kunne have bedre Forstand derpaa. — Endvidere er det blevet yttriet, at man ikke brød sig om Forholdstalsvalgmaaden, thi den var saa upraktisk og kunstig, at den store Mængde ikke kunde forstaa den; men Befolkningen er jo nu — takket være Modstanderne selv — bleven nødsaget til at bruge denne Valgmaade paa et andet Omraade, og da det dog maa anses for et Gode, at Alle komme til at forstaa Forsætningen, maa det betragtes som en gavnlig Forberedelse, at Befolkningen kommer til at bruge denne Valgmaade her. — Det er ofte blevet hebreidet Flertallet, at det ikke er gaaet ind paa Mindretallets Indrømmelser; men det vilde kun have gjort Udelukkelsen mere følelig for dem, som ikke kom med til at vælge, og vilde altsaa have gjort Skjellet og Spliden endnu større, end den er. Jeg vil imidlertid vende Behreidelsen om og sige: Hvorfor er det ærede Mindretal ikke gaaet ind paa Flertallets Forslag? Flertallet har jo været rede til at komme med Valgbarhedsbetingelser og til at skaffe Gaardmændene den Plads, de bør have. Naar det var større Gaardmænd, der kom i Sogneraadet, og de bleve privilegerede i dette, kunde man ikke længere forudsætte, at det ikke vilde anlægge Bete, saaledes som det ærede Medlem for